

Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Poznaniu
61-815 Poznań, ul. Ratajczaka 10/12
WYDZIAŁ IV
tel. (61) 85-66-732 lub 85-66-865

Dnia 8 grudnia 2018 r.
Sygn. akt IV SA/Po 892/18

W odpowiedzi należy podać
sygnaturę akt Sądu

URZĄD GMINY CZARNKÓW	
WPŁYNEŁO	
12. 12. 2018	
Zař.	050/G200
Nr	8864

Rada Gminy Czarnków

**ul. Rybaki 3
64-700 Czarnków**

DORĘCZENIE ODPISU WYROKU

W wykonaniu zarządzenia z dnia 22 listopada 2018 r. sekretariat Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego doręcza – jako Organowi Administracji – odpis wyroku z dnia 8 listopada 2018 r. wraz z uzasadnieniem.

Sekretarz

Teresa Zaporowska
st. sekretarz sądowy

POUCZENIE

1. Od powyższego wyroku przysługuje skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego, w terminie 30 dni od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem, za pośrednictwem tutejszego Sądu, przy czym oddanie pisma w placówce Poczty Polskiej SA (będącej operatorem wyznaczonym w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe), albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, albo polskim urzędzie konsularnym jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu (art. 83 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2017 r., poz. 1369). Skarga kasacyjna złożona po upływie tego terminu zostanie odrzucona (art. 178 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2017 r., poz. 1369).
2. Skarga kasacyjna, pod rygorem odrzucenia, powinna być sporządzona przez pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym albo doradcą podatkowym – w sprawach obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami albo rzecznikiem patentowym – w sprawach własności przemysłowej.
3. Strony i ich przedstawiciele mają obowiązek zawiadomić Sąd o każdej zmianie swojego zamieszkania, adresu do doręczeń lub siedziby. W razie zaniedbania tego obowiązku pismo sądowe pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że nowy adres jest Sądowi znany (art. 70 § 1 i 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2017 r., poz. 1369).

Sygn. akt IV SA/Po 892/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 listopada 2018 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu
w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia	NSA Jerzy Stankowski (spr.)
Sędzia		WSA Józef Maleszewski
Asesor sądowy		WSA Katarzyna Witkowicz-Grochowska
Protokolant		sekr. sąd. Agata Żebrowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 08 listopada 2018 r.
sprawy ze skargi Wojewody Wielkopolskiego
na uchwałę Rady Gminy Czarnków
z dnia 11 kwietnia 2018 r., nr LIII/416/2018
w przedmiocie wskazania uczniom Szkoły podstawowej w Sarbi miejsca realizacji
obowiązku szkolnego

1. stwierdza nieważność zaskarżonej uchwały w całości,
2. zasądza od Gminy Czarnków na rzecz Wojewody Wielkopolskiego kwotę 480 (czteryście osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem

Teresa Zaporowska
st. sekretarz sądowy

Uzasadnienie

Wojewoda Wielkopolski złożył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu skargę na uchwałę nr LIII/416/2018 Rady Gminy Czarnków z dnia 11 kwietnia 2018 r. w sprawie wskazania uczniom Szkoły Podstawowej w Sarbi miejsca realizacji obowiązku szkolnego. Wojewoda wniósł o stwierdzenie nieważności zaskarżonej uchwały oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu skargi Wojewoda wyjaśnił, że jako podstawę prawną zaskarżonej uchwały wskazano przepis art. 205 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 60 ze zm.; zwanej dalej: „p.w.u.p.o.”). Przepis ten przewiduje, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może wskazać uczniom oddziałów klasy VI szkoły podstawowej prowadzonej przez tę jednostkę, miejsce realizacji obowiązku szkolnego od klasy VII do VIII, w latach szkolnych 2017/2018-2022/2023, w publicznej szkole podstawowej, powstałej z przekształcenia gimnazjum, prowadzonej przez tę jednostkę. W tym przypadku przepisu art. 130 ustawy - Prawo oświatowe nie stosuje się.

Dalej Wojewoda wskazał, że powołując się na powyższą regulację (choć błędnie wskazując pkt 4, zamiast ust. 4) Rada Gminy Czarnków podjęła uchwałę, w której wskazała uczniom klasy VI Szkoły Podstawowej w Sarbi jako miejsce realizacji obowiązku szkolnego w klasach VII i VIII - Szkołę Podstawową im. Leśników Polskich w Gębicach do roku szkolnego 2022/2023.

W ocenie organu nadzoru Rada Gminy Czarnków nie miała podstaw do zastosowania przepisu art. 205 ust. 4 p.w.u.p.o. i podjęcia na jego podstawie uchwały w przedmiocie wskazania uczniom klasy VI Szkoły Podstawowej w Sarbi jako miejsca realizacji obowiązku szkolnego w klasach VII i VIII - Szkoły Podstawowej im. Leśników Polskich w Gębicach. Z treści art. 205 ust. 4 p.w.u.p.o. wyraźnie wynika, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może wskazać uczniom oddziałów klasy VI szkoły podstawowej prowadzonej przez tę jednostkę, miejsce realizacji obowiązku szkolnego od klasy VII do VIII wprowadzonej przez tę jednostkę publicznej w szkole podstawowej, ale tylko takiej, która powstała z przekształcenia gimnazjum. Tymczasem Szkoła Podstawowa

im. Leśników Polskich w Gębicach takiego warunku nie spełnia. Jest to bowiem szkoła, która powstała w wyniku przekształcenia Zespołu Szkół w Gębicach, w skład którego wchodziła Szkoła Podstawowa im. Leśników Polskich w Gębicach i Publiczne Gimnazjum im. Leśników Polskich w Gębicach. Dokonane 1 września 2017 r. z mocy prawa (art. 191 ust. 1 p.w.u.p.o.) przekształcenie tego Zespołu w ośmioletnią Szkołę Podstawową im. Leśników Polskich w Gębicach, Rada Gminy Czarnków stwierdziła w uchwale nr XLIII/353/2017 z dnia 25 września 2017 r.

W ocenie Wojewody możliwość przekształcenia dotychczasowego gimnazjum w ośmioletnią szkołę podstawową przewidziana została w art. 129 ust. 1 pkt 1 p.w.u.p.o. - jako alternatywa do zapisanej w tym samym przepisie (pkt 2) możliwości włączenia dotychczasowego gimnazjum do ośmioletniej szkoły podstawowej. Z kolei przekształcenie zespołu publicznych szkół, w skład którego wchodzi jedynie dotychczasowa sześciolletnia szkoła podstawowa i dotychczasowe gimnazjum, w ośmioletnią szkołę podstawową, ma swoją odrębną podstawę prawną w art. 191 p.w.u.p.o. i odbyło się z mocy prawa, z dniem 1 września 2017 r. Są to zatem dwa odmienne sposoby powstania - w wyniku przekształcenia - ośmioletniej szkoły podstawowej, wyraźnie rozróżnione na gruncie tej samej ustawy. Z tego względu, mając na uwadze racjonalność ustawodawcy, użyty w art. 205 ust. 4 p.w.u.p.o. zwrot: „publiczna szkoła podstawowa, powstała z przekształcenia gimnazjum” należy rozumieć jako szkołę powstałą na podstawie art. 129 ust. 1 pkt 1, a nie w oparciu o przepis art. 191 ust. 1 p.w.u.p.o.

Tym samym Wojewoda stanął na stanowisku, że przepis art. 205 ust. 4 p.w.u.p.o. nie mógł mieć zastosowania do Szkoły Podstawowa im. Leśników Polskich w Gębicach bowiem ta powstała w wyniku przekształcenia w trybie art. 191 ust. 1 p.w.u.p.o. Zespołu Szkół w Gębicach.

Wojewoda wskazał jednocześnie na treść art. 205 ust. 10 p.w.u.p.o. i zaznaczył, że przewidziana w tym przepisie możliwość wskazania uczniowi miejsca realizacji obowiązku szkolnego należy do kompetencji organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego. Zatem nawet jeśli w realiach niniejszej sprawy spełnione byłyby warunki do zastosowania tego przepisu, to z uprawnienia, o którym mowa w art. 205 ust. 10 p.w.u.p.o., mógłby skorzystać jedynie Wójt Gminy Czarnków

jako organ wykonawczy, a nie Rada Gminy Czarnków będąca organem stanowiącym Gminy Czarnków.

W odpowiedzi na skargę Rada Gminy Czarnków wniosła o jej oddalenie. Rada Gminy stwierdziła, że dokonała analizy zarzutów skargi i uznała je za nieuzasadnione.

Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Skarga jest zasadna.

Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.; zwanej dalej „u.s.g.”) uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne, przy czym art. 91 ust. 4 u.s.g. ustawodawca zastrzega, że w przypadku nieistotnego naruszenia prawa nie stwierdza się nieważności uchwały lub zarządzenia, ograniczając się do wskazania, że uchwałę lub zarządzenie wydano z naruszeniem prawa. Należy przy tym zauważyć, że wprowadzając sankcję nieważności jako następstwo naruszenia przepisu prawa, ustawodawca nie określił precyzyjnie rodzaju tego naruszenia. Przyjmuje się jednak, że podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały stanowią tylko takie naruszenia prawa, które mieszczą się w kategorii naruszeń istotnych, tj. w szczególności polegające na: podjęciu uchwały przez organ niewłaściwy, braku lub przekroczeniu podstawy prawnej do podjęcia uchwały określonej treści, niewłaściwym zastosowaniu przepisu prawnego będącego podstawą podjęcia uchwały, tudzież naruszeniu procedury jej uchwalania.

O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia. Po upływie tego terminu organ nadzoru nie może już we własnym zakresie stwierdzić nieważności uchwały (zarządzenia) organu gminy, a jedynie może zaskarżyć taki wadliwy, jego zdaniem, akt do sądu administracyjnego, zgodnie z art. 93 ust. 1 u.s.g. Realizując tę kompetencję organ nadzoru nie jest ograniczony jakimkolwiek terminem do wniesienia skargi.

W rozpoznawanej sprawie Wojewoda w ustawowym terminie 30 dni od dnia otrzymania zaskarżonej uchwały nie orzekł o jej nieważności, wobec czego władny był zaskarżyć uchwałę w trybie art. 93 u.s.g.

Zaskarżoną w niniejszej sprawie uchwałą Rada Gminy Czarnków wskazała uczniom klasy VI Szkoły Podstawowej w Sarbi jako miejsce realizacji obowiązku szkolnego w klasach VII i VIII - Szkołę Podstawową im. Leśników Polskich w Gębicach do roku szkolnego 2022/2023. Jako podstawę prawną zaskarżonej uchwały wskazano art. 205 ust. 4 p.w.u.p.w., który stanowi, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może wskazać uczniom oddziałów klasy VI szkoły podstawowej prowadzonej przez tę jednostkę, miejsce realizacji obowiązku szkolnego od klasy VII do VIII, w latach szkolnych 2017/2018-2022/2023, w publicznej szkole podstawowej, powstałej z przekształcenia gimnazjum, prowadzonej przez tę jednostkę. W tym przypadku przepisu art. 130 ustawy - Prawo oświatowe nie stosuje się.

Wyjaśnić wobec tego należy, że w związku z reformą systemu oświaty na podstawie art. 117 ust. 1 p.w.u.p.o. z dniem 1 września 2017 r. dotychczasowe sześcioletnie szkoły podstawowe stały się ośmioletnimi szkołami podstawowymi, a ma mocy art. 118 ust. 2 p.w.u.p.o. w roku szkolnym 2016/2017 uczniowie klasy VI dotychczasowej sześcioletniej szkoły podstawowej podlegają promocji do klasy VII ośmioletniej szkoły podstawowej. Jednocześnie w art. 127 ust. 1 p.w.u.p.o. przewidziano, że z dniem 1 września 2017 r. likwiduje się klasę I, a w latach następnych kolejne klasy dotychczasowego gimnazjum.

W art. 129 ust. 1 p.w.u.p.o. przewidziano, że dotychczasowe gimnazjum można przekształcić w ośmioletnią szkołę podstawową, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo oświatowe (pkt 1), włączyć do ośmioletniej szkoły podstawowej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo oświatowe (pkt 2). Na gruncie p.w.u.p.o. rozrózniono więc instytucję przekształcenia gimnazjum w szkołę podstawą oraz włączenia gimnazjum do istniejącej szkoły podstawowej. Każda z nich stanowi oddzielną podstawę do postania ośmioletniej szkoły podstawowej.

Nie budzi wątpliwości w ocenie Sądu, że wynikająca z art. 205 ust. 4 p.w.u.p.o. kompetencja Rady Gminy przewiduje możliwość wskazania miejsca

realizacji obowiązku szkolnego od klasy VII do VIII, w latach szkolnych 2017/2018-2022/2023 tylko i wyłącznie w takiej publicznej szkole podstawowej, która powstała z przekształcenia gimnazjum. Kompetencja to nie obejmuje więc możliwości wskazania miejsca realizacji obowiązku szkolnego od klasy VII do VIII, w latach szkolnych 2017/2018-2022/2023 w szkole podstawowej już istniejącej lub też w szkole podstawowej powstałej w inny sposób, niż z przekształcenia gimnazjum.

W zaskarżonej uchwale Rada Gminy Czarnków, uczniom klasy VI Szkoły Podstawowej w Sarbi wskazała jako miejsce realizacji obowiązku szkolnego w klasach VII i VIII – Szkołę Podstawową im. Leśników Polskich w Gębicach do roku szkolnego 2022/2013. Na co trafnie zwrócił uwagę Wojewoda Szkoła Podstawowa im. Leśników Polskich w Gębicach nie jest szkołą podstawową powstałą z przekształcenia gimnazjum, do której zastosowanie mógłby znaleźć art. 205 ust. 4 p.w.u.p.o. Jak bowiem wynika z załączonej do skargi uchwały Rady Gminy Czarnków nr XLIII/353/2017 z dnia 25 września 2018 r. ośmioletnia Szkoła Podstawowa im. Leśników Polskich w Gębicach powstała z dotychczasowego Zespołu Szkół w Gębicach, w skład którego wchodziła Szkoła Podstawowa im. Leśników Polskich w Gębicach i Publiczne Gimnazjum im. Leśników Polskich w Gębicach. Do utworzenia tej szkoły doszło z mocy prawa na podstawie art. 191 ust. 1 p.w.u.p.o. Zgodnie z przywołanym przepisem z dniem 1 września 2017 r. zespół publicznych szkół, w skład którego wchodzi jedynie dotychczasowa sześcioletnia szkoła podstawowa i dotychczasowe gimnazjum, staje się ośmioletnią szkołą podstawową. W ocenie Sądu utworzenie ośmioletniej szkoły podstawowej z zespołu szkół, na mocy art. 191 ust. 1 p.w.u.p.o. nie jest instytucją tożsamą z przekształceniem gimnazjum w ośmioletnią szkołę podstawową, do którego to zastosowanie znajduje art. 205 ust. 4 p.w.u.p.o. Należy zwrócić uwagę, iż ustawodawca w art. 191 ust. 4 p.w.u.p.o. przewidział, że do ośmioletniej szkoły podstawowej, o której mowa w ust. 1, a więc do ośmioletniej szkoły podstawowej powstałej z zespołu szkół w skład którego wchodzi jedynie dotychczasowa sześcioletnia szkoła podstawowa i dotychczasowe gimnazjum odpowiednio stosuje się art. 118, art. 119, art. 129 ust. 8-12 i art. 176-181. Gdyby wolą ustawodawcy było odpowiednie stosowanie do tego typu szkół również art. 205 ust. 4 p.w.u.p.o. z pewnością dałyby temu wyraz w art. 191 ust. 4 p.w.u.p.o.

Reasumując, ośmioletnia Szkoła Podstawowa im. Leśników Polskich w Gębicach nie jest publiczną szkołą podstawową, powstałą z przekształcenia gimnazjum i w konsekwencji Rada Gminy Czarnków nie była uprawniona do wskazania tej szkoły jako miejsca realizacji obowiązku szkolnego od klasy VII do VIII, w latach szkolnych 2017/2018-2022/2023, dla uczniów klasy VI Szkoły Podstawowej w Sarbi. Oznacza to, że zaskarżona uchwała została wydana z istotnym naruszeniem prawa skutkującym jej nieważnością .

W tym stanie rzeczy Sąd na podstawie art. 147 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2018 r. poz. 1302 ze zm.) orzekł o stwierdzeniu nieważności zaskarżonej uchwały w całości. O kosztach postępowania Sąd orzekł o kosztach na podstawie art. 200 i art. 205 § 2 ww. ustawy zasądzając na rzecz Wojewody od organu zwrot kosztów postępowania w kwocie stanowiącej równowartość wynagrodzenia reprezentującego skarżącego pełnomocnika (480 zł) ustalonego na podstawie § 14 ust. 1 pkt 1 lit. c. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem

Teresa Zaporowska

st. sekretarz sądowy